

Силабус курсу:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ІСТОРІЯ ДИПЛОМАТІЇ

Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Спеціальність:	032 «Історія та археологія»
Рік підготовки:	3
Семестр викладання:	весняний
Кількість кредитів ЄКТС:	5
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Автор курсу та лектор:

к.і.н., доц., Фомін Андрій Володимирович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

Доцент кафедри історії та археології

посада

fomin@snu.edu.ua

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач практичних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Метою вивчення курсу є формування у студентів комплексу знань з історії дипломатії, як історичного, міжнародно-правового, політичного, суспільного явища, розвиток аналітичного мислення та сприйняття історичних та сучасних явищ, процесів та подій міжнародних відносин, дипломатичних стосунків та особливостей дипломатичної роботи з критичної, наукової точки зору; вивчення головних подій та тенденцій розвитку дипломатії, її проблематики, узагальнення та систематизація отриманих історичних знань з світового розвитку в цілому; розкриття сучасних наукових концепцій, понять, методів дослідження дипломатії як явища в історичному контексті; способів здійснення дипломатії: прийомів, перемовин, листувань, етикету.

Курс може бути корисним студентам за спеціальностями в галузях політології, міжнародних відносин, економіки, менеджменту, правознавства, готельно-ресторанного господарства, туризму, історії та археології.

Результати навчання:

Знати: розуміти зміст дипломатичних стосунків протягом історії людства; основні етапи розвитку дипломатії як історичного, соціально-політичного, правового явища. протягом періоду, що вивчається; основні принципи, поняття, терміни та категорії, що складають основу дипломатії, принципи організації дипломатичної роботи, методи та прийоми дипломатії, методи та засоби дипломатичної комунікації, основні види дипломатичної діяльності.

Вміти: аналізувати такі явища, як: дипломатичні угоди, дипломатична кореспонденція, дипломатичні трактати крізь призму історії, глумачити основні дипломатичні терміни, які вживаються в практиці міжнародних відносин.

Передумови до початку вивчення:

Базові знання та уявлення з історії, розвитку цивілізаційного процесу людського суспільства.

Мета курсу (набуті компетентності)

В наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

1. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
3. Здатність поставити задачу і визначити шляхи вирішення проблеми за допомогою аналітичного мислення та сприйняття історичних та сучасних явищ, процесів та подій історії дипломатії, сучасних дипломатичних реалій, міжнародних відносин з критичної, наукової точки зору.
4. Здатність описати, класифікувати та змодельовати широке коло суспільно-історичних, міжнародно-дипломатичних суб'єктів, явищ та процесів, що ґрунтується на глибокому

знанні та розумінні історичних подій, закономірностей суспільного розвитку та причинно-наслідкових зв'язків, а також базових знань суміжних наук.

5. Аргументовано і максимально об'єктивно коректно висловлювати свою думку, щодо проблемних дискусійних питань.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Вступ до навчального курсу.	2/0/2	Визначення мети навчального курсу. Предмет, об'єкт, структура та методологія дослідження курсу "Історія дипломатії". Історія дипломатії як наука. Структура і періодизація курсу. Предмет історії дипломатії як поєднання конкретно-історичного контексту з теорією суспільного розвитку. Дипломатія та міжнародні відносини: загальне і особливе. Місце історії дипломатії в системі історичних і політичних наук.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
2.	Зародження дипломатії. Дипломатія Стародавнього Сходу.	2/0/2	Стародавня Месопотамія. Ель-Амарнська дипломатичне листування (XV - XIV ст. до н.е.). Договір Рамзеса II з Хаттушілем III (1278 р. до н.е.). Міжнародна політика Ассирії в VIII - VII ст. до н. е.. Зовнішня політика і дипломатія Ашурбаніпала (668 - 626 рр. до н.е.). Стародавній Китай. Конфуцій: поради з управління країною. "Родина" модель суспільства і держави. Теза про "небесний мандат" і сакралізація імператорської влади. Культ предків і вчення про ритуали. Ідеал досконалої людини і політичних відносин. Гунь Суньян і легісти. Теорія державного управління. Роль закону в регулюванні державного життя. Конфуціансько-легістський синтез і основні компоненти китайської політичної традиції. Стратегічне мислення і досвід міждержавних відносин.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
3.	Дипломатія Давньої Греції та Риму.	2/0/2	<p>Дипломатія Стародавньої Греції: Проксенія, амфіктіонії, договори і союзи, посли і посольства; Періклов проект скликання панеллінського мирного конгресу; дипломатія в епоху Пелопоннеської війни; Нікієв мир; дружній договір Спарти з Персією; Анталкидов мир; Філократов мир; дипломатичні листи македонського царя Пилипа II до афінського народу; Конгрес Корінфа.</p> <p>Дипломатія Стародавнього Риму: форми міжнародних зв'язків, дипломатичні органи; римська дипломатія в період Республіки; дружній союз Ганнібала з македонським царем Пилипом; дипломатична перемога римлян в Греції; римська дипломатія в Африці; дипломатична перемога римлян в Єгипті і в Ахейському союзі; дипломатія Юлія Цезаря в Галії; римська політика і дипломатія на Сході в I столітті нашої ери; зв'язки Риму з Китаєм; договори Риму з Сасанідами; союзні договори з варварами.</p>	<p>Участь в обговоренні</p> <p>Тести</p> <p>Індивідуальні завдання</p>
4.	Дипломатія Середньовіччя.	2/0/2	<p>Римська імперія і варвари. Константинопольський двір і Аттіла. Одоакр і Теодоріх. Посольська справа у Візантії (VI-X ст.). Дипломатія Юстиніана (527-565). Дипломатичні зв'язки пап з франкським королівством. Дипломатія Карла Великого. Хрестові походи. Дипломатія Київської Русі. Дипломатія в період зміцнення феодальних монархій. Виникнення національних держав і дипломатична діяльність Франції в XII-XV століттях. Дипломатичні перипетії Столітньої війни. Людовик XI і його дипломатія. Міжнародні зв'язки Італії. Організація консульської служби.</p>	<p>Участь в обговоренні</p> <p>Тести</p> <p>Індивідуальні завдання</p>

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			<p>Флорентійські дипломати. Венеціанська дипломатія. Посольського справу у Венеції. Поширення в Європі дипломатичного досвіду північноіталійських міст-держав.</p>	
5.	Дипломатія Нового часу.	4/0/4	<p>Великі географічні відкриття і перша хвиля колоніальних захоплень. Народження нових принципів міждержавних відносин, міжнародного права. Державний інтерес як принцип зовнішньої політики. Династичний і конфесійний принципи в міжнародних відносинах. Теорія "природних кордонів". Органи зовнішньої політики і дипломатії в XVI столітті. Побут і звички дипломатів, їх типи.</p> <p>Гегемонія Франції в міжнародних відносинах на європейському континенті. Дипломатія "великого задуму" Генріха IV і Сюллі. Дипломатична діяльність кардинала Рішельє в період Тридцятилітньої війни. Вестфальський мир і його значення. Виникнення системи повірених європейських держав. Поява "нових" держав - Росії, Швеції, Пруссії. Баланс сил в Європі і основні міжнародні суперечності. Боротьба за гегемонію на континенті і в колоніальному світі.</p> <p>Англійська дипломатія після буржуазної революції. Дипломатія Кромвеля. Вільгельм Оранський і Пітт.</p> <p>Війна за незалежність британських колоній у Північній Америці і позиції європейських держав. Допомога Франції американським колоніям. Укладення союзного і торгового договору між Парижем і Сполученими штатами (1778). Оголошення Росією збройного нейтралітету (1780). Мирні переговори американців з Англією.</p>	<p>Участь в обговоренні</p> <p>Тести</p> <p>Індивідуальні завдання</p>

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			<p>Версальський договір 1783 р. Значення утворення США для міжнародних відносин. Англо-американський договір 1794 р.</p> <p>Криза дипломатії французького абсолютизму до 1789 р. Європейська дипломатія та французька революція 1791-1794 рр. Уільям Пітт-молодший і його континентальна політика.</p> <p>Європейська політика Пруссії. Австрія, бельгійська революція 1789 р. і підготовка до війни з Пруссією. Англія як ключова країна європейської рівноваги. Рейхенбахські угоди 1790 р. Ідея європейського конгресу для інтервенції у французькі справи. Революція у Франції і дестабілізація міжнародних відносин на континенті. Французька дипломатія при Законодавчих зборах (осінь 1791 - літо 1792 рр.). Дипломатія яacobінської диктатури. Дипломатична діяльність Франції в період термідоріанського режиму і директорії (1794-1799 рр.). Талейран і Бонапарт.</p> <p>Європейські дипломатичні відносини за Наполеона (1799-1814 рр.). Два періоду в дипломатичній діяльності французького імператора - до Тільзита і після 1804 р. Революційні війни: від експансії до гегемонії. Формування нової антифранцузької коаліції в Європі. Оголошення Наполеоном континентальної блокади Англії (21 листопада 1806 р.). Побачення в Тільзиті і російсько-французькі відносини. Erfurtською побачення Олександра I та Наполеона (1808 р.). Зрада Талейрана і його таємні зносини з російським імператором. Назрівання конфлікту Франції з Росією. Погляди Кутузова і Олександра I на роль Росії в Європі.</p>	

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			<p>Місія Меттерніха 26 червня 1813 р. Шомонській трактат 1 березня 1814 р.</p> <p>Віденський конгрес та його рішення (жовтень 1814 - червень 1815 р.). Легітимізм, його історичне і юридичне тлумачення. Польсько-саксонський питання. Таємна угода Австрії, Франції та Англії проти Росії і Пруссії (3 січня 1815 р.). Організація Німецького союзу. "100 днів" Наполеона. Підсумки Віденського конгресу. Олександр I, Меттерніх, Талейран, Кеслрі, Гарденберг як дипломати. Відновлення балансу сил.</p> <p>"Європейський концерт". Конгреси в Троппау (1820 р.) і Лайбахе (1821 р.). Священний союз і "пробудження національностей". Внутрішні протиріччя в Священному союзі. Поворот у зовнішній політиці Англії і початок розкладання Священного союзу. Дипломатія Каннінгем. Веронський конгрес 1822 р. Англія і утворення незалежних держав в Латинській Америці. "Доктрина Монро". Грецька проблема. Зближення Росії і Англією та Францією і подальший розвал Священного союзу. Місія Веллінгтона. Утворення коаліції 3-х держав проти Туреччини. Російсько-турецька війна 1828-1829 рр. Адріанопольський світ (1829 р.).</p> <p>Від липневої революції 1830 р. у Франції до революційних переворотів в Європі 1848-1849 рр. Позиція великих держав в питанні про польського повстання (1830-1831 рр.). Бельгійська революція і великі держави. Пальмерстон і протиріччя держав в східному питанні. Два течії в Англії щодо східного питання. Спроба Миколи I домовитися з Англією про поділ Туреччини. Революції 1848 рр. і крах Віденської системи.</p>	

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			<p>"Принцип національностей" в політиці Наполеона III. Російсько-турецький конфлікт 1853 р. і позиція великих держав. Заняття російськими військами Дунайських князівств.</p> <p>Дипломатія епохи національних воєн і "національної політики" (50-70-ті рр. XIX ст.). "Принцип національностей" в політиці Наполеона III. Російсько-турецький конфлікт 1853 р. і позиція великих держав. Заняття російськими військами Дунайських князівств. Вступ Англії і Франції в російсько-турецьку війну. Кримська війна. Дипломатична діяльність держав під час Кримської війни. "Чотири пункту" Наполеона III. Паризький конгрес 1856 р. Умови миру.</p> <p>Зовнішня політика Наполеона III в Європі. Європейські держави і об'єднання Італії. Погіршення англо-французьких відносин. Війна Франції та Італії з Австрією (1859 р.). "Реальна політика" Бісмарка і проблема об'єднання Німеччини. Бісмарк як дипломат. Прусько-данський конфлікт через Шлезвіг-Гольштейн. Угода між Австрією і Пруссією. Умови миру з Данією. Австро-пруська війна 1866 р. Дипломатична підготовка франко-пруської війни. Емський депеша.</p> <p>Політика "блискучої ізоляції" Великобританії. Угода трьох імператорів (1873 р.). Військова тривога 1875 р. Росія і Східний криза 70-х років XIX століття. Російсько-турецька війна 1877-1878 рр. Сан-Стефанський мир. Берлінський конгрес 1878 р. і його рішення.</p> <p>Створення Австро-німецького союзу (1879 р.). Підписання Троїстого союзу Німеччини, Австро-Угорщини та Італії (20 травня 1882 р.). Російсько-</p>	

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			<p>німецький Договір перестраховки 1887 р. Заснування російсько-французького союзу (1891-1893 рр.). Відновлення балансу сил у Європі. Завершення дипломатичної боротьби за поділ світу і перші війни за його поділ. Цілі і завдання, форми і методи колоніальної політики європейських держав у другій половині ХІХ ст. Економічна політика та колоніалізм. Протекціонізм і посилення боротьби за розподіл колоній і сфер впливу. Колоніальна експансія Англії в 70-ті роки ХІХ ст. Захват Францією Тунісу в 1881 р. Анго-французьке суперництво в Єгипті. Окупація Єгипту англійськими військами (1882 р.). Колоніальна політика Бісмарка.</p>	
6.	Міжнародні відносини напередодні та в роки Першої світової війни	2/0/2	<p>Міжнародні конфлікти і кризи початку ХХ століття: дипломатичні аспекти. Угода 8 квітня 1904 р. та Англо-французька Антанта. Англо-російська угода 1907 р. і виникнення троїстої Антанти у складі Англії, Росії та Франції. Англо-французький, англо-російський і російсько-японський колоніальні компроміси. Дипломатія та міжнародні відносини в період першої світової війни. Передумови і причини світової війни. Липнева криза 1914 р. і початок першої світової війни. Формування воюючих коаліцій (Антанти та Четверного союзу), їх стратегічні цілі. Австро-угорський ультиматум Сербії. Німецький ультиматум Росії. Початок російсько-німецької війни. Оголошення Німеччиною війни Франції. Вторгнення німецьких військ у Бельгію. Вступ у війну Англії, Японії, Туреччини, Італії. Дипломатична боротьба за втягнення у війну нейтральних держав. Втягнення у військові дії Болгарії, Румунії. Вступ в першу світову війну</p>	<p>Участь в обговоренні</p> <p>Тести</p> <p>Індивідуальні завдання</p>

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			<p>США. Спроби розколу воюючих коаліцій та укладання сепаратного миру. Лютнева революція 1917 р. в Росії та загострення суперечностей в Антанті щодо цілей війни й умов миру. 14 пунктів В. Вільсона.</p> <p>Капітуляція Австро-Угорщини та Туреччини. Прохання Німеччини про перемир'я. Попередні переговори про перемир'я. Компьенское перемир'я та підсумки першої світової війни.</p> <p>Версальсько-Вашингтонська система та її протиріччя.</p>	
7.	Дипломатія в період підготовки та під час Другої світової війни	2/0/2	<p>Розміщення сил у Європі напередодні Другої світової війни. Мюнхенська угода. Радянсько-німецькі угоди 1939 р. Українське питання в дипломатії європейських держав.</p> <p>Початок війни в Європі. Ліквідації польської держави.</p> <p>Дипломатична підготовка Німеччини до нападу на СРСР. Початок німецько-радянської війни. Нове розміщення сил на міжнародній арені. Перспективи антифашистського консенсусу.</p> <p>Формування англо-американського союзу. Радянсько-британська угода. Московська конференція 1941 р. Вступ США в Другу світову війну. Складання антифашистської коаліції. Декларація Об'єднаних Націй.</p> <p>Проблема другого фронту й дипломатична діяльність.</p> <p>Розвал фашистського блоку.</p> <p>Проблема сепаратного миру.</p> <p>Обговорення військово-політичних питань на Ялтинській (Кримській) конференції. Воєнні дії союзників у Європі навесні 1945 р. і їх політичні наслідки. Беззастережна капітуляція Німеччини й роль дипломатичних дій.</p> <p>Американо-британський погляд на принципи післявоєнного світо устрою. Атлантична хартія. Декларація Об'єднаних Націй.</p>	<p>Участь в обговоренні</p> <p>Тести</p> <p>Індивідуальні завдання</p>

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			<p>Московська конференція міністрів закордонних справ.</p> <p>Обговорення проблем післявоєнного обладнання Європи на Тегеранській конференції. Західні країни й питання про Східну Європу. Візит У. Черчилля в Москву. "Процентна дипломатія".</p> <p>Формування устрою післявоєнної Європи на Ялтинській (Кримській) конференції. Вирішення проблем післявоєнного миру й безпеки в Західній півкулі. Конференція в Бреттон-Вудсе і її підсумки.</p> <p>Створення Організації Об'єднаних Націй.</p> <p>Потсдамська конференція.</p>	
8.	10. Дипломатія в системі біполярного світу (1945 – 1991 рр.)	4/0/4	<p>Біполярний характер системи міжнародних відносин. Поняття «наддержава» і «військово-політичний блок». «Ядерна дипломатія».</p> <p>Доктрина «стримування». Промова У. Черчилля у Фултоні 5 березня 1946 р. і її значення. «Доктрина Трумена». «План Маршалла» і основні пункти Європейської програми відновлення.</p> <p>Політика СРСР відносно країн Східної Європи. Військово-політична консолідація країн Заходу. Розкол Німеччини. Створення НАТО.</p> <p>Створення Організації американських держав (ОАГ). ООН у першій фазі «холодної війни».</p> <p>Суперечливість розвитку міжнародної системи в 50-ті рр.</p> <p>Американська й радянська дипломатія у висуванні мирних ініціатив. «Холодна війна» на периферії глобальної системи.</p> <p>Походження й дипломатичні аспекти Карибської кризи.</p> <p>Початок загальноєвропейського процесу. Нарада по безпеці й співробітництву в Європі. Заключний Акт НБСЕ і його інтерпретація Заходом і Сходом. Дипломатичні дії</p>	<p>Участь в обговоренні</p> <p>Тести</p> <p>Індивідуальні завдання</p>

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			<p>по радянсько-американських відносинах в 1969-1979 рр. Глобальне суперництво "наддержав" у період розрядки. "Дипломатична революція" Р.Никсона. Радянсько-американські переговори й угоди 1972-1979 рр. «Геополітичний трикутник» Г.Киссинджера. Радянська інтервенція в Афганістані й крах розрядки.</p> <p>Особливості конфронтації «Захід – Схід» у першій половині 80-х рр. Афганська проблема й відносини Захід-Схід. «Доктрина Картера». Р.Рейган і концепція «неоглобалізму».</p> <p>Закінчення «холодної війни» і катастрофа біполярної системи (1985-1991 рр.). «Розрядка номер 2»: причини, процес, наслідки.</p> <p>Перебудова зовнішньої політики СРСР і її наслідку. Радянська програма повної ліквідації до кінця ядерної зброї й позиція Заходу. Роль британської дипломатії у встановленні клімату довіри між Заходом і Сходом.</p> <p>Американо-радянські саміти 1985-1988 рр. Договір про ліквідацію РСМД. Зустріч на Мальті й переговори про скорочення стратегічних наступальних озброєнь. Договір СНВ-1.</p> <p>Розпад «соціалістичного табору» у результаті «революції 1989 року».</p> <p>Зміна зовнішньополітичної орієнтації нових урядів країн ЦСЄ. Захід і процес демократизації країн ЦСЄ.</p> <p>Розпуск ОВД і ліквідація СЭВ.</p> <p>Урегулювання німецького питання.</p> <p>Процес багатобічних переговорів по формулі «2+4». Об'єднання Німеччини і її міжнародні наслідки.</p> <p>Договір НАТО - ОВД про обмеження звичайних озброєнь. Паризька зустріч НБСЄ (1990 р.). «Хартія для нової Європи». Реорганізація НБСЄ.</p>	

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			Закінчення «холодної війни».	
9.	Дипломатія у системі сучасних міжнародних відносин (1991 – 2015 рр.) (11)	2/0/2	Процес розширення ЄС та НАТО. Нові конфлікти та їх розв'язання. Війна в Іраку та Афганістані. Дипломатія у сирійському питанні. Проблема самопроголошених держав. Світова дипломатія та російська агресія в Україні. Основні тенденції розвитку міжнародних відносин. Особливості сучасної дипломатії.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
10.	Дипломатична служба в історичному контексті	2/0/2	Джерела дипломатичного права. Еволюція дипломатичних функцій. Порядок призначення глави та членів дипломатичного представництва. Персонал дипломатичного представництва. Дипломатичні ранги. Класифікація дипломатичних привілеїв та імунітетів.	

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
11.	Техніка ведення переговорів: історичний аспект	2/0/2	Умови проведення офіційних переговорів, визначення місця та часу. Дипломатичне листування. Сутність таємних переговорів. Основні способи розв'язання спорів у контексті міжнародного права. Традиції укладання міжнародних договорів.	
12.	Еволюція дипломатичного протоколу та етикету (14/28)	2/0/2	Виникнення дипломатичного церемоніалу (протоколу). Історія виникнення правил етикету. Правила етикету і середовище. Етикет і ритуал. Сучасні види етикету. Дипломатичний етикет і дипломатичний протокол, їх відмінність одне від одного. Етикет держави, символи його суверенітету. Норми моралі в міждержавних відносинах. Особливості етикету в різних країнах. Етика ділових взаємин. Манери і поведінка. Уміння тримати себе в товаристві. Зовнішній вигляд. Вимоги до одягу і зовнішнього вигляду дипломата і ділової людини (повсякденна і протокольна). Протокольні вимоги до учасників офіційних церемоній. Що прийнятно і що заборонене для ділових чоловіків і жінок. «Як не слід поступати» (у громадських місцях, в гостях, за столом). Правила етикету і встановлення ділових контактів. Знайомство. Представлення. Протокольні форми вітань. Перше враження і його роль у ділових стосунках. Рукоштовування. Ввічливість і такт.	

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			Представлення членів делегації, вручення квітів. Розсадження за столом переговорів. Порядок денний і вирішення протокольних питань. Ухвалення рішень.	

Рекомендована література

1. Головченко В.І. Дипломатична історія України (1923 – 1993 роки): навч. посіб. / В. Головченко, В. Матвієнко. – К.: Київ. ун-т, 2012. – 239 с.
2. Григор'єва Т. Історія дипломатії: від давнини до кінця XVIII ст. Навч.посіб. для студ. істор.спец. / Т. Григор'єва. – К.: ВД «Києво-Могилянська академія», 2014. – 570 с.
3. Гуменюк Б.І. Дипломатична служба: правове регулювання / Б.І. Гуменюк. – К.: Либідь, 2007. – 224 с.
4. Дюррозель Жан-Батіст. Історія дипломатії від 1919 року до наших днів [Текст] / Ж. Б. Дюррозель; пер. Є. Марічев [та ін.]. - К.: Основи, 1999. - 903 с.
5. Зінченко А.Л. Історія дипломатії: від давнини до нового часу: навч. посіб. / А.Л. Зінченко. – К.: Проза, 2005. – 559 с.
6. Репецький В.М. Дипломатичне і консульське право / В.М. Репецький. – 2-ге вид., переробл. і допов. – К.: Знання, 2006. – 372 с.
7. Сагайдак О.П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи / О.П. Сагайдак, П.Д. Сардачук. – 2-ге вид., переробл. і допов. – К.: Знання, 2006. – 380 с.
8. Табачник Д.В. Українська дипломатія: нариси історії (1917–1990) / Д.В. Табачник. – К.: Либідь, 2006. – 768 с.
9. Український дипломатичний словник / за ред. М.З. Масальського. – К.: Знання, 2011. – 495 с.
10. Федчишин С.А. Дипломатичне представництво України за кордоном: сучасні проблеми організації та правового забезпечення: монографія / С.А. Федчишин. – Х.: ФІНН, 2011. – 264 с.

Допоміжна

1. Білер Г., Дмитрієв А. Вестфальський мир 1648 року (до 350-ї річниці договорів). – К.: ІнЮре, 1998.
2. Українська дипломатична енциклопедія: У 2-х т. Т. 1. Редкол. Л.В. Губернський (голова) та інш. – Київ: Знання України, 2004.
3. Українська дипломатична енциклопедія: У 2-х т. Т. 2 / Редкол. Л.В. Губернський (голова) та інш. - К.: Знання України, 2004.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний портал Верховної Ради України: <http://www.rada.gov.ua>
2. Інститут історії України НАН України- [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.history.org.ua .
3. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua> .
4. Закон України «Про дипломатичну службу» від 07.06.2018 № 2449- VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2449-19>
5. Закон України «Про засади внутрішньої та зовнішньої політики». - [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2411-17>.
6. Історія та традиції зовнішньополітичної служби України. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.mfa.gov.ua/mfa/ua/413.htm>.
7. Консульський статут України. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/rada/show/127/94/con>

8. Структура МЗС України. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу :<http://www.mfa.gov.ua/mfa/ua/856.htm>.

Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації до семінарських занять з дисципліни «Історія дипломатії» (електронне видання) / Укл. Фомін А.В. Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В.Даля, 2020. – 28 с.
2. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Історія дипломатії» (електронне видання) / Укл. Фомін А.В. Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В.Даля, 2020.– 26 с.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	30
Участь у розв'язанні конкретних проблемних ситуацій	12
Індивідуальні завдання	18
Залік	40
Разом	100

Деталізація балів подана у методичних рекомендаціях до практичних (семінарських) занять.

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Студент може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах.

Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені у спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких

причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана (директора). В разі не відпрацювання семінарських занять, індивідуальних завдань та завдань поточного контролю знань (понад одного) студент не допускається до складання підсумкового семестрового контролю.

Поведінка в аудиторії:

На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять студенти:

- не вживають їжу, напої та жувальну гумку;
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не використовують електронні пристрої з метою розваг та спілкування;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Крім цього, під час контролю знань студенти:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.